

1001 curiositats del català parlat i escrit

JAUME SALVANYÀ
L'arca
Barcelona, 2018
189 pàgines

Ara Redbook Ediciones va tenir l'encert de posar en circulació ara fa pocs anys una col·lecció divulgativa alguns títols de la qual sovint comencen per 1001 (*1001 curiositats de Barcelona*, *1001 curiositats de la mitologia catalana*, *1001 secrets de la Barcelona burgesa*, *1001 curiositats dels Pirineus catalans...*). Fins ara ja se n'han editat més d'una trentena de títols.

Dins aquesta col·lecció, l'any 2018 el lingüista Jaume Salvanyà (Mataró, 1976) va publicar les *1001 curiositats del català parlat i escrit*, amb el subtítol *Descobreix la llengua catalana amb històries i anècdotes*. I és que l'autor és un bon entès en la matèria, ja que és corrector i assessor lingüístic de diversos mitjans (escrits, radiofònics i audiovisuals) i, des del 2010, tècnic lingüístic de l'Institut d'Estudis Catalans. En el 2009 va publicar un *Diccionari del català col·loquial* i gestiona el blog «Silencis del DIEC».

El primer que cal elogiar del llibre que ressenyem és l'esforç de síntesi que l'autor hi ha hagut d'aplicar per tal d'evitar que esdevingués una altra història de la llengua catalana, i també cal valorar la voluntat divulgativa tant en l'estructura com en la redacció, molt amena. El volum parteix d'una encertada estructura en set apartats: 1. La llengua i les variants; 2. La descripció i regulació de la llengua; 3. Vocabulari i fraseologia; 4. Cultura i mitjans de comunicació; 5. De la dècada del 1980 ençà; 6. Relacions entre el català i el castellà; 7. Jugar amb la llengua. I es complementa amb una bibliografia i webgrafia útil per als no especialistes.

Es tracta d'un llibre rigorós i lúdic alhora, on fins i tot els entesos en la matèria descobriren curiositats del català que desconeixien. Quantes teories hi ha que expliquen d'on vénen els termes *català* i *Catalunya*? Saben els lectors d'on prové la paraula *pitxitxi*, tan usada en el llenguatge del futbol? D'on procedeix el topònim *Tibidabo*? Quina és la gramàtica del català més antiga que es conserva? Desenes i desenes d'aquest tipus de preguntes i curiositats hi són resoltes.

1001 curiositats del català parlat i escrit manté un equilibri reeixit entre l'obligació d'explicar quina és la història de la nostra llengua i picar la curiositat del lector en qüestions quotidianes o informals que afecten el català (l'argot i les paraulotes, per exemple, hi tenen cabuda). En definitiva, es tracta d'un bon resum actualitzat sobre la llengua catalana que desperta interès per la seva capacitat divulgativa i de síntesi i que no decau en cap moment. |

JORDI MANENT I TOMÀS